

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

at eksistere. Et rigt og levende teaterliv kræver, at der findes frie og uafhængige teatre. En teaterlov, som netop sigter på at bevare og udvikle teaterlivet, må værne om sådanne teatre. Et hovedtræk i lovforslaget er derfor etableringen af støtteformer, der så at sige indirekte giver også de private teatre sådanne eksistensbetingelser, at de ved egen indsats kan klare sig uden direkte statsstøtte i form af driftstilskud. Blandt andet herpå sigter forslagene om lån til overtagelse og til modernisering af teaterbygninger, om støtte til billetkøbsordninger og publikumsorganisationer og om lempelse af kravet om sikkerhedsstillelse. Selv når disse former for støtte er blevet effektive, kan der dog opstå krisesituationer, hvor en direkte statsstøtte til et privat teater er nødvendig. Bestemmelsen i § 16 om ydelse af tilskud til „Anden teatervirksomhed“ er beregnet på sådanne ekstraordinære situationer.

Teaterbygningsspørgsmålet er et af de mest brændende teaterproblemer. Dette hænger sammen med teatrenes vanskelige økonomiske vilkår, som medfører, at bygninger, der ønskes drevet forretningsmæssigt, ikke med fordel kan anvendes til teaterdrift, idet teatrenes indtjeningsmuligheder i de senere år ikke på langt nær har kunnet følge med stigningen i snart sagt samtlige andre erhvervs. Benyttelsen af en bygning eller et lokale til teater vil som regel betyde et økonomisk tab for bygningsejeren, når man sammenligner med, hvad der kunne opnås ved anden anvendelse, og dette forhold ligger bag mange teatres, senest Riddersalens, lukning. Antallet af teaterbygninger i hovedstaden er nu foruroligende lavt, og adskillige lokaler, som ud over landet anvendes af det rejsende teater, har måttet nedlægges som teaterlokaler, og andre drives med underskud, så lukning truer. Det må her erindres, at lukning af et enkelt teaterlokale undertiden kan medføre, at en hel egn mister muligheden for besøg af turnerende teatre.

De økonomiske vanskeligheder, som i deres alvorligste form fører til nedlæggelse af et teaterlokale, gør sig naturligvis på et langt tidligere tidspunkt gældende på den måde, at enhver større investering i byg-

ningen med henblik på at forbedre dens anvendelighed til teaterformål ophører.

Teaterbygningssituationen er således under de herskende omstændigheder ganske uholdbar, og det er simpelt hen en betingelse for den fortsatte eksistens af dansk teater, at der gøres en alvorlig indsats på dette punkt dels for overhovedet at bevare bygninger til teaterformål, dels for at sikre bygningerne for bevillingshaverne på sådanne vilkår, at en økonomisk konsolideret teatervirksomhed kan drives.

Hertil sigter lovforslagets kapitel 5. §§ 18-20 omfatter en række situationer, hvor der er hjemmel til at yde statslån til erhvervelse, til forbedring eller til nyindretning af teaterbygninger eller -lokaler. Det gælder for alle disse bestemmelser, at det er en forudsætning for ydelse af lån, at man sikrer sig, at bygninger eller lokaler fremtidigt skal stå til rådighed på rimelige vilkår til den form for teaterformål, hvortil de er bestemt. I de tilfælde, hvor der kan blive tale om investering af meget betydelige beløb, d. v. s. ved erhvervelse eller nyindretning af teaterbygninger, sker sikringen derved, at sådanne lån kun kan ydes til selvejende institutioner, hvis formål det er at drive bygningen bedst muligt til det pågældende teaters formål, en klausul, som skal sikres ved tinglysning. Det er en selvfølge, at samtlige bygningslån skal sikres ved pant i den pågældende ejendom. § 21 rummer en særlig bestemmelse om ydelse af driftstilskud til selvejende institutioner, der driver et teaterlokale, hvis et sådant tilskud er nødvendigt for at bevare bygningen til teaterformål. Der kan endvidere ydes lån til en selvejende institutions overtagelse af bygningen, for at der derved kan skabes formel mulighed for tilskudsydelsen.

En lov om teatre må — selv om den ikke gælder for det kgl. teater — også omfatte musikdramatikken: operaen, operetten og balletten.

Ganske vist er det musikdramatiske felt for tiden til behandling i den af regeringen nedsatte musikkommission, men der er gennem det arbejde, der er udført af de to institutioner Den jyske Opera og Den fynske Opera, sammen med den indsats, som også ude i landet er ydet af det kgl. teater, skabt en sådan interesse for denne